

# Redovisningskonsultexamen november 2025

Konsultexamen är indelad i två delprov på vardera 40 poäng, Allmänna konsultfrågor och Praktikfall. Nedan framgår frågorna följt av svarsförslag.

## Frågor

### Delprov 1 Allmänna konsultfrågor

#### Delprov 1 – Fråga 1 (4 p)

Din kund Anders äger företaget Mekomaskin AB. Anders har ett stort utbud av maskiner och hittills har försäljningen skett främst på den svenska marknaden. Anders planerar att växa internationellt och har nu fått sin första internationella kund, ett företag i Belgien som beställt industrirobotar till ett värde om 1.000.000 kr. Det belgiska företaget har angett ett giltigt VAT nr. Maskinerna kommer att transporteras från Sverige till Belgien.

- Hur ska momsens hanteras på kundfakturan? Motivera ditt svar (2 p)
- Kan Anders ställa ut faktura som vanligt eller något särskilt han bör tänka på vid faktureringen? (1 p)
- Hur ska försäljningen redovisas till Skatteverket? (1 p)

#### Delprov 1 – Fråga 2 (5 p)

Kontorsvaror AB, som ägs till 100% av Karl, köper och säljer skrivare och hade vid årets slut nedanstående uppgifter om sitt varulager. Eftersom produkten B är en utgående modell bedömer företaget att man kommer att tvingas sälja denna till ett kraftigt rabatterat pris. Ordinarie försäljningspris är 16.500 kr och de räknar med att kunna få ut 7.500 kr för dessa.

Beräkna lägsta tillåtna värde för varulagret per 31 december. Visa dina beräkningar.

| Artikel | Antal | Inköpspris<br>per styck | Försäljningspris<br>per styck | Försäljningskostnad<br>per styck |
|---------|-------|-------------------------|-------------------------------|----------------------------------|
| A       | 100   | 6.500 kr                | 12.000 kr                     | 650 kr                           |
| B       | 200   | 8.000 kr                | 7.500 kr                      | 800 kr                           |
| C       | 250   | 3.500 kr                | 7.000 kr                      | 350 kr                           |

### **Delprov 1 – Fråga 3 (5 p)**

Din kund Vera driver bolaget Vera Vision AB. Vera har ägt sitt bolag i sex år. Hon har varje år tagit utdelning så mycket hon haft möjlighet till inom det kapitalbeskattade beloppet. Vera planerar nu inför att ta utdelning efter räkenskapsåret som slutar den 31 december 2025.

Vera har under 2025 tagit ut en fast lön om 52.500 kr per månad. Hon hade samma lön under 2024. Utöver Vera har bolaget ett par anställda och den totala lönesumman, inklusive Veras lön, uppgår till 3.250.000 kr under 2025. Bolaget har inte fått några lönebidrag under året.

- b. Klarar Vera lönekravet för 2025 för att få beräkna gränsbeloppet för kapitalbeskattad utdelning enligt huvudregeln? Visa dina beräkningar och beskriv din rådgivning till kunden. (3 p)
- c. Nämn två andra väsentliga förutsättningar som måste vara uppfyllda för att Vera ska kunna verkställa sin utdelning? (2 p)

### **Delprov 1 – Fråga 4 (4 p)**

Konsultbolaget Kalle Konsult AB har en personbil i verksamheten genom leasingavtal. Kalle funderar på att köpa ut bilen och har fått ett pris om 250.000 kr. När bolaget leasade bilen betalade bolaget en första förhöjd leasingavgift på 80.000 kr. Vid utköpstillfället återstår 40.000 kr på den första förhöjda leasingavgiften.

- a. Vad blir bolagets anskaffningsvärde för bilen? Visa dina beräkningar. (1 p)
- b. Om Kalle i stället väljer att återlämna bilen och byta till en ny leasingbil, vad gäller då? Det beräknade restvärdet i leasingkontraktet är 175.000 kr och Kalle får tillbaka mellanskillnaden mellan marknadsvärdet och det beräknade restvärdet. Beskriv hur det ska redovisas. Visa dina beräkningar. (3 p)

### **Delprov 1 – Fråga 5 (4 p)**

Våra uppdrag ska omprövas minst årligen. Under vissa förutsättningar behöver det ske oftare.

- a. Varför är omprövning viktigt och vad är risken om den uteblir? (2 p)
- b. Ge två exempel när omprövning behöver göras utanför den årliga. Motivera och resonera kring ditt svar. (2 p)

### Delprov 1 – Fråga 6 (6 p)

Din kund Gröna hus AB ägs till 100% av Paul. I verksamheten äger man en byggnad där fokus är på miljövänlighet genom energieffektiva lösningar och hållbara material.

Avskrivningar görs med 5% per år.

Paul anskaffade byggnaden 2015 till ett anskaffningsvärde om 35.000 tkr. Inför bokslutet 2025-12-31 uppgår nu redovisat värde till 17.500 tkr. Ackumulerade avskrivningar uppgår till 17.500 tkr. Taxeringsvärdet uppgår till 20.450 tkr.

Paul har nu tagit in en värderingsman som gjort en värdering på byggnaden till 21.500 tkr. Ett värderingsintyg har erhållits som styrker detta. Han överväger nu att skriva upp byggnaden med mellanskillnaden, 4.000 tkr. I nuläget tillämpar företaget K2.

- Är det tillåtet för Paul att göra en uppskrivning av byggnaden? Motivera ditt svar. (2 p)
- Om företaget istället valt att tillämpat K3, blir det någon förändring av ditt svar på föregående fråga? (2 p)
- Hur ska en fastighet redovisas i företagets årsredovisning? Ditt svar ska omfatta klassificering samt vilka tilläggsupplysningar som krävs. (2 p)

### Delprov 1 – Fråga 7 (2 p)

När är ett aktiebolag skyldigt att träda i likvidation? Beskriv två situationer.

### Delprov 1 – Fråga 8 (4 p)

Kreativa Koncept AB är en kund som du haft sedan många år tillbaka. Bolaget drivs av Klara och sista åren har bolaget gått väldigt bra och med hög vinst varje år. Klara har nu blivit erbjuden att köpa samtliga aktier i Växa AB, ett bolag som har ett skattemässigt underskott per 2024-12-31 om 2.500.000 kr. Ifall Klara skulle ta erbjudandet skulle förvärvet genomföras i december 2025 och köpeskillingen skulle uppgå till 250.000 kr.

Klara är lyrisk över erbjudandet och tänker att förvärvet kan gynna Kreativa Koncept AB skattemässigt. Klara tänker att hon efter förvärvet skulle kunna lämna ett koncernbidrag till Växa AB och på så sätt minska Kreativa Koncepts skatt med 515.000 kr ( $2.500.000 \times 20,6\%$ ).

Klara kommer nu till dig för rådgivning och undrar om det finns några skattemässiga hinder som kan medföra att denna affär inte blir så lönsam som Klara tänkt sig? Beskriv och förklara relevanta regler och begrepp i den här situationen för kunden. Visa dina beräkningar.

### Delprov 1 – Fråga 9 (6 p)

Johansson Bygg AB har två olika fastpris-jobb, A och B för två olika kunder. Båda projekten har ett fast pris om 1 mkr vardera. Företaget tillämpar huvudregeln för sina fastpris uppdrag. Företaget tillämpar K2.

- I projekt A har man fakturerat 100 000 kr. Nedlagda kostnader är 80 000 kr. Beräknad total kostnad är 600 000 kr. Färdigställandegraden räknas utifrån kostnaderna. Hur ska detta redovisas i årsredovisningen och till vilka belopp? (2 p)
- I projekt B har man fakturerat 200 000 kr. Nedlagda kostnader är 80 000 kr. Beräknad total kostnad är 600 000 kr. Färdigställandegraden räknas utifrån kostnaderna. Hur ska detta redovisas i årsredovisningen och till vilka belopp? (2 p)
- Hur ska intäkten för projekt A och B redovisas om de i stället väljer att tillämpa alternativregeln? Motivera ditt svar. (1 p)
- Kan dessa två projekt kvittas mot varandra? Motivera ditt svar (1 p)

## Delprov 2 – Praktikfall

### Praktikfall – Förutsättningar

Nedan kan du läsa mer om företaget som frågorna i praktikfallet berör. Läs igenom inledningen och svara på frågorna nedan.

#### Inledning

Pia Lind bedriver restaurangverksamhet i sitt bolag Mat AB. Du har varit Pias konsult och rådgivare i några år. Efter några tuffa år under och efter pandemin blomstrar nu Pias restaurangverksamhet. Företaget har idag 15 anställda och hyr en underbar lokal i Gamla Staden. Pia äger ensam 100% av aktierna i företaget.

Vid sidan av den vanliga restaurangverksamheten har Pia under året startat upp en ny del i verksamheten. Hon har fått möjlighet att hyra även källaren i fastigheten där hon bedriver restaurangen. Här kan Pia bjuda mindre privata sällskap på en avsmakningsmeny. Intresset har varit stort och bokningsläget ser även bra ut inför nästa år. Pia har skrivit på ett sjuårigt hyreskontrakt för källarlokalen.

Pia sköter själv bokföringen men ringer dig lite då och då med olika redovisningsfrågor. Hon har en enkel bokföring med få konton för att inte röra till det och göra fel.

Ditt uppdrag enligt uppdragsavtalet är att hjälpa Pia med bokslut, årsredovisning samt företagets inkomstdeklaration.

Företaget tillämpar K3, BFNAR 2012:1. Bokslutsdagen är 2025-12-31.

Nettoomsättningen, som dippade en hel del under de tuffa åren under pandemin, ligger nu åter på en stabil nivå mellan 30 - 35 mkr för de senaste tre åren. Under 2025 har Pia fram till och med oktober lyckats öka omsättningen då hon har möjlighet till att ta bra betalt för de privata sällskapen. Hon tror att den kommer att landa på 40 mkr för 2025. Resultatet har under de tre senaste åren pendlat mellan 1,5 – 3,0 mkr i vinst. Pia hoppas på en ökad vinst för hela 2025 men per oktober är resultatet sämre i år jämfört med 2024.

I restaurangen kan gästerna betala med kort eller swish. Det finns även en bar där gästerna kan betala kontant. Den nya verksamheten i källaren faktureras efter besöket. Avsmakningsmenyn har ett fast pris per deltagare. Däremot varierar valet av dryck till menyn där det erbjuds lite olika alternativ.

Eget kapital uppgår för det senast fastställda bokslutet till 6 mkr, varav aktiekapitalet uppgår till 100 tkr.

### **Delprov 2 – Fråga 1 (8 p)**

Strax efter att Pia skrev på hyreskontraktet för källarlokalen började en anpassning av lokalen för att kunna bedriva den nya verksamheten.

Lokalen behövde göras om genom att en vägg flyttades för att göra plats för en nybyggd trappa ned till källarlokalen då källaren tidigare bara hade ingång från gatan. Kostnaden för detta uppgår till 394.800 kronor.

För att kunna ta emot stora nyårssällskap har Pia har även köpt in ett stort och gediget matbord där alla gäster kan samlas för att avnjuta avsmakningsmenyn. Kostnaden för bordet är 98.000 kronor. Inköp och leverans av bordet skedde 30 december.

Utöver det har samtliga parkettgolv i lokalen slipats till en kostnad om 22.300 kronor. Samtliga anpassningar av källarlokalen har Pia i dagsläget redovisat som kostnad i resultaträkningen.

Alla belopp är exklusive moms.

- a. Pia är osäker på om hon har bokfört dessa inköp rätt. Hon frågar därför dig. Beskriv för Pia hur de olika inköpen ska redovisas. Trots att du erhållit belopp behöver du i detta läge inte beräkna något utan Pia önskar endast en verbal förklaring. Ditt svar ska innehålla resonemang/motivering kring vilka av inköpen som ska redovisas som en kostnad i resultaträkningen så som Pia har gjort eller aktiveras i balansräkningen. Vid eventuell aktivering ska du även beskriva i vilken post i balansräkningen aktivering bör ske. (6 p)
- b. Pia undrar också vilken avskrivningsplan de eventuella tillgångar som aktiveras bör ha. Vad svarar du? (2 p)

### Delprov 2 – Fråga 2 (6 p)

Bolagets inventarier har ett ingående redovisat värde med 1.633.900 kr. Det finns en överavskrivning från föregående år med -278.500 kr.

Utgående redovisat värde på inventarierna före eventuella justeringar i bokslutsarbetet är 1.470.000 kr. Årets avskrivning uppgår till 163.900 kr.

Utöver inköpen till källaren, enligt föregående fråga, finns inte några bokförda inventarieinköp 2025. De tidigare åren har inventarier köpts in enligt följande;

2024, 395.180 kr,

2023, 360.500 kr,

2022, 353.890 kr och

2021, 228.400 kr.

Under året har bolaget sålt restauranginventarier som köptes in år 2020. Ersättningen för dessa uppgick till 150.000 kr (exklusive moms).

- Beräkna inventariernas lägsta tillåtna värde enligt huvudregeln. Visa dina beräkningar. (2 p)
- Beräkna inventariernas lägsta tillåtna värde enligt kompletteringsregeln. Visa dina beräkningar. (2 p)
- Pia vill utnyttja möjligheten till överavskrivning så mycket som möjligt. Ange vad årets förändring av överavskrivningen blir. Visa dina beräkningar och motivera ditt svar. (2 p)

### Delprov 2 – Fråga 3 (4 p)

Pia är fundersam till varför resultatet inte förbättras när nettoomsättningen gör det. Det förbryllar henne och hon ringer dig för att resonera.

Hur tar du dig igenom samtalet? Med den information du har om verksamheten, ange två väsentliga områden som du tar upp med din kund.

För att få poäng krävs

- ☐ dels att varje område motiveras varför du anser att dina angivna områden är väsentliga,
- ☐ dels att svaret innehåller förslag på rådgivning till Pia hur hon ska gå vidare kopplat till respektive område.

### Delprov 2 – Fråga 4 (3 p)

Under de tuffa åren under Covid lämnade Pia ett villkorat aktieägartillskott som hon nu vill betala tillbaka till sig innan bokslutet i december 2025.

- Redogör för vilka förutsättningar som måste vara uppfyllda och vilken formalia som krävs för att återbetalning ska kunna ske före bokslutet. (2 p)
- Hur påverkar transaktionen bokslut och årsredovisning per 2025-12-31? (1 p)

### Delprov 2 – Fråga 5 (2 p)

Under sommaren gick en av kylarna där köttet förvaras sönder och varor för ett stort belopp var tvungna att slängas. Hur ska de kasserade råvarorna redovisas och hanteras skattemässigt?

### Delprov 2 – Fråga 6 (3 p)

Efter att Pia tagit över även källarlokalen är hennes verksamhet nu inhyst i större del av fastigheten. Hon har på grund av detta fått ett erbjudande från fastighetsägaren att köpa byggnaden.

Pia har förstått att när företaget äger en byggnad som materiell anläggningstillgång behöver den troligtvis delas upp i komponenter.

- a. Beskriv för Pia vad som styr en eventuell komponentuppdelning. (2 p)
- b. Ge även två exempel på vanliga komponenter i en byggnad. (1 p)

### Delprov 2 – Fråga 7 (2 p)

När de anställda är i tjänst har de på sig kläder anpassade för sitt arbete som företaget har betalat. De byter alltid om på restaurangen. Kläderna hämtas ett par gånger i veckan för tvätt som företaget betalar.

De dagar de arbetar får de äta ett mål mat på företagets bekostnad för att orka med sitt arbete.

Vilka av följande påståenden är korrekta? För poäng krävs fullständigt rätt svar.

- A. Arbetskläder innebär inga skattekonsekvenser för den anställda så länge de är anpassade för arbetet och inte är lämpliga att nyttjas privat.
- B. Arbetskläder utgör alltid en skattepliktig förmån.
- C. Måltider som arbetsgivaren subventionerar ska som huvudregel förmånsbeskattas om det inte anses vara enklare förtäring som frukt och fika.
- D. Förmån för fria måltider kan reduceras om den anställda betalar sin måltid med ett nettolöneavdrag motsvarande marknadsvärdet på måltiden.

### Delprov 2 – Fråga 8 (3 p)

Ibland får de anställda dricks av kunderna. Ibland läggs det sedlar på bordet och ibland kommer dricksen in på företagets bankkonto genom att kunderna betalar mer än det belopp notan anger när de genomför kortbetalningen. Hur dricksen ska fördelas vid dagens slut bestämmer de anställda.

- a. Hur ska dricksen bokföras i företaget? Motivera ditt svar. (2 p)
- b. Hur ska dricksen hanteras skattemässigt för den anställda? (1 p)

### **Delprov 2 – Fråga 9 (4 p)**

Pia har ett certifierat kassaregister där all försäljning ska redovisas. Hon är noga med att alltid gå igenom med ny personal hur det fungerar, mån om att det inte ska bli fel. Kassaregistret har en integration mot redovisningssystemet som uppdateras automatiskt med dagens försäljning när kassan "bongas ut". Däremot skriver Pia aldrig ut något bokföringsunderlag utan nöjer sig med att hon vet att det finns i systemet.

- a. Hur tänker du om Pias sätt att inte arkivera bokföringsunderlagen för försäljning på annat sätt än att de finns i systemet? Är det förenligt med bokföringslagen och tillhörande normering att göra så? Motivera ditt svar. (2 p)
- b. Det är många uppgifter som krävs på ett bokföringsunderlag/en verifikation? Nämn två uppgifter som är obligatoriska på verifikationer som avser försäljning. Hänvisa till var det står att läsa om kravet för dina exempel. Hänvisningarna kan vara till en lag eller en normering. (2 p)

### **Delprov 2 – Fråga 10 (2 p)**

Det är mycket som ska göras under ett bokslutsarbete. Arbetet prioriteras ofta genom att det först görs en planering. Av din planering för just det här bokslutet har försäljning och kostnaden för inköp av livsmedel och råvaror till köket valts ut som väsentliga att analysera mer på djupet.

Hur går du till väga med denna analys i ditt arbete? Beskriv vilka moment du utför och motivera ditt svar genom att ange varför du utför det arbete du beskriver.

### **Delprov 2 – Fråga 11 (3 p)**

Med allt som skett under året inser Pia att hon behöver anlita dig och din byrå lite mer. Hon önskar att få hjälp med en budget och även budgetuppföljning löpande och gärna också bokföringen som börjar ta för mycket tid. Samtidigt vill hon inte tappa kontrollen.

- a. Beskriv hur du agerar som konsult när kunden efterfrågar ytterligare tjänster. Motivera ditt svar. (2 p)
- b. Ge ett förslag på hur uppdraget kan hanteras utan att Pia tappar kontrollen. Du ska inte skriva bokföring i systemet så eller så utan beskriva hur upplägget och flödet kan se ut för att kunden ska känna att hon är delaktig och inte tappar kontrollen. (1 p)



## Svarsförslag

### Delprov 1 Allmänna konsultfrågor

#### Delprov 1 – Fråga 1

- Vid försäljning till företag inom EU är det köparen som ska deklarerar både den ingående och den utgående momsen. Ingen moms ska läggas på fakturan.
- Köparens VAT nr behöver framgå på fakturan samt hänvisning till "Undantagen från skatteplikt" "omvänd skattskyldighet" eller motsvarande.
- Försäljningen deklarerar i ruta 35 i momsdeklarationen samt rapporteras i periodisk sammanställning.

#### Delprov 1 – Fråga 2

| Artikel     | Anskaffningsvärde | Nettoförsäljningsvärde | Lägsta värde post för post |
|-------------|-------------------|------------------------|----------------------------|
| A           | 650.000 kr        | 1.135.000 kr           | 650.000 kr                 |
| B           | 1.600.000 kr      | 1.340.000 kr           | 1.340.000 kr               |
| C           | 525.000 kr        | 997.500 kr             | 525.000 kr                 |
|             |                   |                        |                            |
| Summa A+B+C | 2.775.000 kr      | 3.472.500 kr           | 2.515.000 kr               |
| 97%         | 2.691.750 kr      |                        |                            |

Anskaffningsvärde = 2.775.000

Skattemässigt värde = 2.691.750 (97% av anskaffningsvärdet)

Nettoförsäljningsvärde = 3.472.500

Lägsta värde post för post = 2.515.000

#### Delprov 1 – Fråga 3

Information om rättningen:

- Rättning har skett både utifrån nuvarande ("gamla") samt nya regler som väntas träda i kraft 2026-01-01, men då nya regler enbart är proposition och väntas beslutas först i december 2025 är det viktigt att detta beaktas i svaret.
- Förutsättningarna avser utdelning efter räkenskapsåret 2025, vilket blir inkomståret 2026. Korrekt beräkning är på IBB för 2025, vilket är 80.600 kr, samt totala löner för 2025 vilka framgår i förutsättningarna.
- Poäng har även getts om man gjort annat antagande, dvs. att frågan tolkats avse inkomståret 2025, men då löner för 2024 ej framgår i förutsättningarna krävs även ett antagande kring detta i svaret för att få full poäng.
- Har man ej gjort sitt antagande tydligt och blandat ihop IBB för 2024 med löner för 2025 har poängavdrag gjorts.
- Beräkningar behöver framgå samt någon form av rådgivning till kund för att få full poäng.

a. Gamla regler

(IBB 2025 = 80.600)

Löneuttag behöver uppgå till det minsta av 9.6 IBB eller 6 IBB + 5% av totala lönesumman, dvs.  $80.600 \times 9,6 = 773.760$  kr

eller

$$(80.600 \times 6) + (3.250.000 \times 5\%) = 483.600 + 162.500 = 646.100 \text{ kr}$$

a. Nya regler

(IBB 2025 = 80.600)

Enligt nya regler finns inget löneuttagskrav.

Lönebaserat utrymme utgörs av 50% av totala löner minus 8 IBB =  $(3.250.000 - (8 \times 80.600)) / 2 = 1.302.600$  kr

b. Försiktighetsregel enligt ABL 17:3 samt utrymme i fritt eget kapital.

**Delprov 1 – Fråga 4**

a. I det fallet Kalle köper ut leasingbilen får ingen moms lyftas och anskaffningsvärdet blir:

|                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| Utköpsvärde                      | 250.000 |
| Kvarstående 1:a förhöjda leasing | 40.000  |
| Anskaffningsvärde                | 290.000 |

b. Skillnaden mellan marknadsvärdet och restvärdet är 75.000 kr (250 tkr – 175 tkr). Om leasingbilen återlämnas till leasingbolaget och bilens marknadsvärde vid detta tillfälle överstiger det beräknade restvärdet får företaget normalt tillbaka en ersättning som kompensation för övervärdet. Ersättningen/återföringen redovisas som minskad kostnad för leasing. Hälften av den ingående momsen ska återföras. Halva momsen som är inkluderad i de 75.000 är 7.500. Denna moms återförs och resterande belopp 67.500 redovisas som en återbetalning av tidigare erlagda leasingavgifter (minskad kostnad).

**Delprov 1 – Fråga 5**

a. Omprövning är viktigt för att säkerställa att uppdragsavtalet innehåller de tjänster konsulten ska leverera, att det är rätt motpart, att man vid omprövning fångar upp om det skett förändringar i uppdraget för att inte konsulten ska riskera att viktiga områden inom uppdraget missas. Omprövning av uppdrag är också viktigt om kunden inte sköter sina åtaganden för att göra en bedömning huruvida uppdraget kan behållas eller inte. Behåller konsulten uppdrag som borde sagts upp finns det risk för konsulten att hamna i t.ex. medhjälp till bokföringsbrott.

b. Exempel 1 Ändrade förutsättningar i avtalet;

till exempel att företaget börjar importera varor och sälja internationellt. Innebär nya momsregler, tullhantering, valutatransaktioner, periodisk sammanställning. Det tidigare avtalet täcker troligen inte de nya behoven eller riskerna.

Viktigt: Om tjänsternas omfattning ökar, men uppdragsavtalet inte uppdateras, kan redovisningskonsulten stå utan mandat att utföra vissa delar.

Risk: Kunden tror att konsulten ansvarar för mer än vad som är avtalat – risk för tvist.

#### Exempel 2 Förändringar i företagsledning eller styrelse

Viktigt: Nya personer i ledningen kan ha andra krav, förväntningar eller arbetssätt och kanske inte heller känner till att det existerar ett avtal.

Risk: Otydlig kommunikation kring vem som är behörig att lämna/få information – risk för bristande underlag, felaktig redovisning eller brist på ansvarsfördelning.

#### Exempel 3 Väsentliga förändringar i verksamhet (storlek/karaktär)

Viktigt: Om företaget växer snabbt eller byter bransch ökar komplexiteten och risknivån i uppdraget.

Risk: Konsulten fortsätter att arbeta enligt gamla rutiner – risk för att viktiga områden missas (som ovan med internationell handel). Detta kan leda till skattetillägg, böter eller skadat förtroende.

### **Delprov 1 – Fråga 6**

- a. I K2 råder uppskrivningsförbud med undantag för byggnad och mark, så svaret är ja, Paul får göra en uppskrivning av byggnaden. Paul får dock enbart skriva upp till taxeringsvärdet dvs. 20.450 tkr. Uppskrivningen blir då 2.950 tkr (20.450-17.500). För att göra uppskrivning krävs det även att vissa kriterier är uppfyllda. Enligt ÅRL får uppskrivning bara göras om tillgången har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde.
- b. Ja det hade blivit skillnad. Tillämpas K3 finns inte samma begränsning som i K2 utan då får uppskrivning i stället ske upp till verkligt värde, vilket kan vara högre än taxeringsvärdet, under förutsättning att det kan styrkas exempelvis med ett värderingsintyg. I Pauls scenario hade uppskrivning kunnat ske med de 4.000 tkr som är skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde. I K3 behöver även tas hänsyn till uppskjuten skatt.
- c. Byggnad i BR, avskrivning i RR, notupplysning byggnad samt redovisningsprinciper.

### **Delprov 1 – Fråga 7**

Exempel;

- Om eget kapital enligt kontrollbalansräkning understiger minsta tillåtna vid den andra kontrollstämman.
- Om bolaget inte låtit registrera behörig styrelse/revisor.
- Om bolaget inte lämnar in årsredovisning till Bolagsverket inom elva månader från räkenskapsårets utgång.

### **Delprov 1 – Fråga 8**

Jag förklarar för Klara att ägarförändringar kan begränsa rätten att utnyttja underskott hos ett företag. Jag beskriver tydligt hur det påverkar hennes situation genom att gå igenom mina beräkningar med henne.

(Beloppsspärr) Efter en ägarförändring kan endast en del av tidigare års underskott utnyttjas. I Klaras fall innebär det att av ett underskott på 2,5 mkr får endast 750 tkr (300% av köpeskillingen på 250 tkr) användas. Resterande 1,75 mkr faller bort.

Observera! 300% är nytt från 2025-01-01, tidigare var det 200%. Har man i sitt svar skrivit 200% har poängavdrag skett.

(Koncernbidragsspärr) Vid ägarförändring i ett underskotts företag blir underskottet koncernbidragsspärrat. Endast eget överskott i Växa AB kan kvittas mot det spärrade underskottet, och koncernbidrag från företag inom spärren får inte räknas in. Spärren gäller i fem år efter ägarförändringen.

I Klaras fall kan de 750 tkr som får nyttjas inte kvittas mot koncernbidrag under fem år, vilket innebär att Kreativa Koncept först efter sex år kan ge koncernbidrag till Växa AB. Att förvärva Växa AB för 250 tkr enbart av skattemässiga skäl kan bli en förlustaffär på grund av dessa begränsningar.

### **Delprov 1 – Fråga 9**

- a. Färdigställandegraden beräknas till 13% (80/600).  
Intäkten redovisas med 130.000 kr ( $13\% \cdot 1.000.000$ )  
Upparbetad men ej fakturerad intäkt (tillgång) redovisas med 30.000 kr (130.000-100.000)
- b. Färdigställandegraden beräknas till 13% (80/600).  
Intäkten redovisas med 130.000 kr ( $13\% \cdot 1.000.000$ )  
Fakturerad men ej upparbetad intäkt (skuld) redovisas med 70.000 kr (130.000-200.000)
- c. Ingen intäkt redovisas förrän projektet är klart. De nedlagda kostnaderna i projekten redovisas som tillgång (pågående arbeten i BR) genom redovisning av en positiv justeringspost i resultaträkningen motsvarande räkenskapsårets uppdragsutgifter och således kommer inte resultatet att påverkas av de pågående projekten.
- d. Nej, det är två olika kunder varför kvittning inte är tillåten. I K2 finns det ett undantag från kvittningsförbudet. Det gäller värdering av tjänste- och entreprenaduppdrag till fast pris när alternativregeln används. I detta fall används huvudregeln. Likaså får kvittning endast ske i uppdrag till samma uppdragsgivare och om uppdragen är hänförliga till samma tidsperioder.

## **Delprov 2 – Praktikfall**

### **Delprov 2 – Fråga 1**

- a. Golvslipningen ska kostnadsföras. En renovering som ersätter ursprunglig standard ger heller inte några framtida ekonomiska fördelar.  
Flytta vägg + bygga trappa skapar ekonomiska fördelar för företaget vilket gör att utgifterna ska aktiveras. Då de hyr lokalen blir det som förbättringsutgift på annans fastighet.  
Matbordet redovisas som en materiell anläggningstillgång (Inventarier).
- b. Avskrivningen på förbättringsutgift på annans fastighet följer normalt hyreskontraktets längd dvs. sju år. Hänsyn brukar tas till eventuella förlängningsmöjligheter.  
Inventarierna skrivs av över nyttjandeperioden.

## Delprov 2 – Fråga 2

a. Huvudregeln:

|                                  |           |                                  |
|----------------------------------|-----------|----------------------------------|
| Ingående skattemässigt värde     | 1.355.400 | (1.633.900-278.500)              |
| Inköp                            | +98.000   |                                  |
| Ersättning för sålda inventarier | -150.000  |                                  |
| Kvarstående värde                | 1.303.400 |                                  |
| Lägsta värde enligt huvudregeln  |           | $70\% \cdot 1.303.400 = 912.380$ |

b. Kompletteringsregeln:

|                                          |         |       |         |
|------------------------------------------|---------|-------|---------|
| Inköp år 2025 (matbordet i fråga 1)      | 98.000  | *80%= | 78.400  |
| Inköp år 2024                            | 395.180 | *60%= | 237.108 |
| Inköp år 2023                            | 360.500 | *40%= | 144.200 |
| Inköp år 2022                            | 353.890 | *20%= | 70.778  |
| Inköp år 2021                            | 228.400 | *0%=  | 0       |
| Lägsta värde enligt kompletteringsregeln |         |       | 530.486 |

c. Förändring av överavskrivning:

|                                                                    |            |
|--------------------------------------------------------------------|------------|
| Redovisat värde före bokslutsarbetet                               | 1.470.000  |
| Inköp matbord (fråga 1)                                            | +98.000    |
| UB redovisat värde är                                              | 1.568.000  |
| IB Överavskrivningar är                                            | -278.500   |
| Redovisat värde minus överavskrivningar är                         | 1.289.500  |
| Lägsta värdet på inventarier uppnås med kompletteringsregeln, dvs. | 530.486    |
| Överavskrivningarna kan ökas med $1.289.500 - 530.486 =$           | 759.014    |
| UB Överavskrivningar blir $-278.500 - 759.014 =$                   | -1.037.514 |
| Kontroll mot redovisningen:                                        |            |
| UB Redovisat värde inventarier                                     | 1.568.000  |
| UB Överavskrivningar                                               | -1.037.514 |
| Bokfört värde är                                                   | 530.486    |

### Delprov 2 – Fråga 3

Det här är en öppen analysfråga. Svaret förväntas innehålla någon proaktiv och relevant rådgivning till kunden. Erbjudna nya tjänster ska vara relevanta.

Av förutsättningarna framgår att Pia inte riktigt har koll på sin ekonomistyrning varför rådgivningen bör kretsa kring det.

Förslag på områden som borde beröras

- Hur är redovisningen uppdelad? Går det att särskilja försäljning och inköp för källarverksamheten? Råd kring att dela upp i kostnadsställen.
- Koncernstruktur, ska allt ligga i samma bolag? Resonemang kring för- och nackdelar med det.
- Budget, finns det? Råd kring ekonomistyrning. Erbjud att bistå med budgetarbete som är helt obefintligt i nuläget.
- Prissättning avsmakningsmenyerna, hur ser kalkylen ut? Finns en budget? Följer utfall för inköpskostnader budget?
- Beläggning i källaren, har Pia analyserat den? Räknat på vad den måste vara? Stort intresse vet vi från förutsättningarna men räcker det?
- Rätt periodiserade varukostnader? Hur bokför hon varuinköpen?
- Rätt periodiserade intäkter? Nya verksamheten faktureras i efterhand.

### Delprov 2 – Fråga 4

- a. Beslut av bolagsstämman vilket innebär att de ska finnas ett protokoll med beslut. Ska transaktionen genomföras före bokslutet krävs det en extra bolagsstämma.

Värdeöverföringen behöver uppfylla kraven som finns i ABL;

\*försiktighetsregel 17:3 måste vara uppfylld samt

\*det behöver finnas utdelningsbara medel i senast fastställda årsredovisning.

- b. Transaktionen påverkar likviditeten och eget kapital. Upplysning ska lämnas om förändring eget kapital i årsredovisningen.

### Delprov 2 – Fråga 5

Varukostnad som är avdragsgill.

### Delprov 2 – Fråga 6

Det ska vara betydande komponenter och de ska ha en väsentlig skillnad i förbrukning.

Exempel på komponenter; stomme, fasad, tak, fönster.

### Delprov 2 – Fråga 7

- a. RÄTT
- b. FEL
- c. RÄTT
- d. RÄTT

### Delprov 2 – Fråga 8

- a. Kontant dricks direkt till personalen ska inte bokföras av företaget eftersom det inte utgör en affärshändelse i företaget.  
Dricks via kontokort eller elektronisk betalning ska bokföras av företaget eftersom pengarna går in på företagets konto. Då personalen får ta del av dricksen får företaget en skuld till personalen som ska bokföras. När dricksen betalas ut till personalen ska det finnas ett underlag som visar vilka som fått vad. Ingen moms ska tas ut på dricksen.
- b. Dricksen räknas som skattepliktig inkomst för den anställda. Den anställda ska själv ta upp dricksen i sin inkomstdeklaration. Ingen arbetsgivaravgift eller kontrolluppgift krävs från arbetsgivaren.

### Delprov 2 – Fråga 9

- a. Ja, det är tillåtet. Det som krävs ytterligare är en systemdokumentation som inkluderar bland annat en samlingsplan som visar hur systemen är integrerade, hur underlagen hanteras inne i systemet samt en arkivplan som beskriver var underlagen finns dokumenterade. Det är också viktigt att systemen säkerhetskopieras löpande så ofta som det behövs.
- b. Obligatoriska uppgifter till exempel
  - \*datum
  - \*betalmedel
  - \*försäljningsbelopp
  - \*momsbelopp fördelat på olika momssatser
- c. Hänvisning kan vara till BFL, BFNAR 2013:2, ML.

### Delprov 2 – Fråga 10

Jag har vid uppstarten av arbetet haft en dialog med min kund om poster som vi bedömer vara väsentliga för att få kundens syn och bedömning med mig i arbetet.

Jag kontrollerar att samtliga kassarapporter är registrerade.

Jag kontrollerar att integrationen har fungerat korrekt.

Jag jämför både försäljning och kostnad för inköp av livsmedel mot föregående år för att bedöma rimligheten. Om det finns större avvikelser behöver jag stämma av orsak till kunden.

Jag stämmer även av att de har förändrats "i lika omfattning", dvs. att en ökad intäkt följs av en ökad kostnad "i lika omfattning". Hänsyn tas givetvis till prisökningar men dessa bör även ingå i intäkten då jag utgår från att pris till kund ökar när priset på livsmedel ökar.

Jag kontrollerar olika nyckeltal som påverkar till exempel täckningsbidraget, försäljning respektive inköpskostnad per gäst eller motsvarande om det är möjligt.

Jag läser igenom reskontran och ser om det verkar vara samma leverantörer som tidigare år. Om det dyker upp någon ny leverantör som jag bedömer vara väsentlig pratar jag med min kund om det.

Mitt arbete är dokumenterat så att en annan konsult förstår vad jag har gjort och vilka slutsatser jag dragit.

**Delprov 2 – Fråga 11**

- a. Jag gör en omprövning för att se över förutsättningar för att gå kunden till mötes. Jag ser till att uppdatera vårt uppdragsavtal.
- b. Bokföringen kan läggas upp på lite olika sätt, manuellt eller automatiserat är inte det viktiga här, även om det är en fördel att ha digitala och automatiserade flöden där Pia kan komma åt sin bokföring när hon vill titta på något. Pia kan ha kontroll genom att hon till exempel attesterar samtliga leverantörsfakturor samt slutgodkänner betalningar. Väsentligt är att nå en tydlig och kundanpassad rapportering varje månad som kan behöva vara både muntlig och skriftlig. Planeringsmöte och/eller månadsmöte med kunden bidrar till kontroll.